

KLIMA-, ENERGI- OG
BYGNINGSMINISTERIET

Finansudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Strømgade 7-6
1470 København K
Tlf. 3392 2800
Fax 3392 2901
kebm@kebm.min.dk
www.kebm.min.dk

**Oversendelse af talepapir – § 29 samrådsspørgsmål A vedrørende aktstykk
ke 3**

Ministeren

30. november 2012

Hermed fremsendes til udvalgets orientering min taleseddel fra samråds-
spørgsmål A vedrørende aktstykke 3.

J.nr. 2011-869

Desuden vedlægges som aftalt under samrådet to aftaler indgået med Grøn-
lands selvstyre.

Med venlig hilsen

Martin Lidegaard

Klima-, energi- og bygningsministerens tale ved § 29 samrådsspørgsmål A vedr. Aktstk. 3.

UDKAST

§ 29 spørgsmål A:

"Ministeren bedes uddybe sit svar på spørgsmål 1 og herunder redegøre for de aftaler, Danmark i august 2012 har indgået med Grønland om klimapolitikken."

Tak for spørgsmålet.

Intro

Jeg opfatter det sådan, at samrådsspørgsmålet vedrører sammenhængen mellem det aktstykke jeg har fremsendt til afgørelse og de to aftaler jeg på regeringens vegne har indgået med det grønlandske selvstyre i august måned.

Jeg skal gerne uddybe sammenhængen mellem aftalerne og baggrunden for aktstykkeforelæggelsen.

Der er *ikke* tale om to sammenhængende aftaler, men tværtimod om to aftaler, der vedrører vidt forskellige forhold. Jeg skal sørge for, at aftalerne, efter mødet, oversendes til udvalgets orientering sammen med mit talepapir.

De to aftaler er jeg – på regeringens vegne, men også på Rigsfællesskabets vegne – rigtig godt tilfreds med. De repræsenterer, hver især et godt, klart og pragmatisk samarbejde i Rigsfællesskabet.

For det første blev der d. 17. august 2012 indgået en aftale, der håndterer et hængeparti vedrørende opfyldelsen af Grønlands kyotoforpligtelse. Denne *kyotomankoaftale* kræver særskilt finanslovshjemmel for, at staten kan modtage betaling fra selvstyret. Jeg har derfor forelagt aktstykke 3, der beder om denne hjemmel.

For det andet blev der d. 15. august 2012 indgået en aftale, der formaliserer Grønlands og Danmarks samarbejde om de internationale klimaforhandlinger. Denne *samarbejdsaftale* har ingen økonomiske implikationer, men vedrører forhold som mødedeltagelse, udveksling af dokumenter før forhandlingerne osv.

Jeg vil gerne uddybe indholdet i de to aftaler.

Vedr Kyotomankoaftalen:

For så vidt angår den første aftale – *kyotomankoaftalen* som aktstykket vedrører – er formålet at sikre, at Grønland kan levere sit bidrag til Rigsfællesskabets reduktionsforpligtelse under Kyotoprotokollen.

Danmark har ratificeret Kyotoprotokollen for Danmark og Grønland. Det betyder, at Rigsfællesskabet samlet hæfter for Grønlands forpligtelse på 8 procents reduktion i drivhusgasudledningen i 2008-2012 ift niveauet i 1990.

Grønland har de seneste år ført en aktiv klimapolitik og har opnået gode resultater bl.a. ift anvendelse af energi fra vandkraft. Alligevel har det ikke vist sig muligt at reducere drivhusgasudledningerne nok ift Kyotoprotokollens forpligtelse.

Den indgående aftale løser situationen på en pragmatisk måde, hvor Danmark sælger et antal klimakreditter til selvstyret og dermed hjælper Grønland til at dække mankoen ift reduktionsforpligtelsen.

De klimakreditter Grønland køber, for egne penge, er erhvervet af Danmark gennem det statslige program for køb af JI- og CDM kreditter.

Aftalen siger, at Grønland betaler staten den værdi som kreditterne repræsenterer på markedet, svarende til 13,2 mio. kr.

Aftalen siger også, at Grønland køber kreditter svarende til mankoens størrelse baseret på de nuværende forventninger til drivhusgasudledningernes størrelse. Mankoen vurderes at være i alt ca. 0,4 mio. ton CO₂-ækvivalent.

Da kyotoperioden først udløber ved årets udgang kan der principielt ske forskydninger i de reelle udledninger ift det drivhusgasniveau, der er forudsat i aftalen.

Det vurderes, at de nuværende forventninger til udledningernes størrelse er relativt robuste og at skønnet på mankoen dermed er retvisende.

Følsomhedsberegninger fra Grønlands Statistik viser dog, at mankoen på drivhusgasudledningen i værste fald kan teoretisk set blive ca. 0,2 mio. ton CO₂-ækvivalent højere end forudsat i aftalen. Det vil i værste fald svare til en statslig merudgift på ca. 6 mio. kr., hvis der regnes med de priser på CO₂-kreditter, der er anvendt i aftalen med Grønland. I mellemtiden er prisen faldet så det er nok nærmere 1 mio. kr., men det er som sagt ikke en situation vi regner med at komme i.

Såfremt mankoen stiger i forhold til, hvad der er forudsat er det aftalt, at staten dækker udgiften forbundet hermed.

Grunden til at regeringen har accepteret denne del af aftalen er, at der eksisterer en rammeaftale fra 2001 om ratifikation af Kyotoprotokollen indgået mellem regeringen og hjemmestyret. Denne aftale efterlader fortolkningsrum ift, hvorvidt Grønland har det fulde ansvar for reduktionsindsatsen.

Baseret på drøftelserne med Grønland, der bl.a. har inddraget rammeaftalen fra 2001, syntes regeringen, at den foreliggende aftale med Grønland er pragmatisk og fornuftig.

Aftalen sikrer, at vi nu har håndteret den grønlandske kyotomanko på en god måde og kan se fremad. Det understreges således i aftalen, at den ikke har præjudicerende virkning ift indgåelse af en eventuel kommende klimaaf tale med grønlandsk deltagelse.

Den tekniske side af sagen og grunden til, at Finansudvalget har fået forelagt aktstykke er, at aftalen er indgået med forbehold for bevilgende myndigheders godkendelse. Det skyldes, at det er vurderet, at der kræves særskilt hjemmel til

at sælge kreditterne og optage den indtægt, der er forbundet hermed på finansloven.

Aktstykket vedrører hjemmelsspørgsmålet i 2012, hvor der efter aftalen skal modtages første andel af betalingen fra selvstyret. Der er på forslag til finansloven for 2013 taget højde for aftalen og etableret hjemmel til at modtage den resterende del af betalingen i 2013 og 2014.

Jeg håber, at dette har gjort *kyotomankoaftalen* mere klar.

Samarbejdsaftalen om klimaforhandlingerne

Jeg går nu videre til *samarbejdsaftalen*. Denne aftale peger fremad og skal styrke rammerne for det konstruktive samarbejde mellem regeringen og Grønland i de internationale klimaforhandlinger under FN's klimakonvention.

Der er tre overordnede formål med samarbejdsaftalen:

1. Konsultation og inddragelse af selvstyret i forhandlingsprocessen
2. Informationsadgang for selvstyret
3. Synliggørelse af Grønland i forhandlingerne

Grønland har overtaget sagsområdet klima, hvilket betyder, at selvstyret har kompetence til at fastlægge Grønlands klimapolitik.

I de internationale FN-forhandlinger deltager Grønland dog fortsat som en del af Kongeriget Danmarks forhandlingsdelegation. Det skyldes bl.a. at Grønland udenrigspolitisk er en del af Kongeriget Danmark og som sådan statsretligt ikke kan optræde som en selvstændig aktør i de internationale forhandlinger.

Rent formelt set er samarbejdsaftalen mellem regeringen og selvstyret indgået i henhold til selvstyrelovens § 13. Denne paragraf siger, at der kan fastlægges særlige samarbejdsregler vedrørende forhandlinger om folkeretlige aftaler, der har særlig betydning for Grønland.

Samarbejdsaftalen er den første af sin art, der indgås med udgangspunkt i selvstyreloven. Jeg synes det er glædeligt, at vi med aftalen har lagt et formelt fundament for et konstruktivt og tæt samarbejde om klimaforhandlingerne. Det konkrete samarbejde er allerede i gang.

Aftalen fastlægger principper for samarbejdet mellem Grønland og Danmark om klimaforhandlingerne, herunder forhold vedrørende konsultation og inddragelse i forhandlingsprocessen, deltagelse i den danske delegation i forbindelse med

EU-koordinationsmøder, samt informationsadgang og synliggørelse af Grønland i forhandlingerne.

Aftalen har som udgangspunkt ingen økonomiske implikationer for det dansk grønlandske forhold. Den vedrører alene samarbejdsrelationerne mellem Danmark og Grønland.

Jeg håber, at dette har opklaret indholdet i *samarbejdsaftalen* og at forskellen mellem de to aftaler også er blevet klarere.

Tak.

Aftale mellem Naalakkersuisut og Regeringen om betaling for manko knyttet til Grønlands bidrag til Rigsfællesskabets Kyotoforpligtelse 2008-2012

Naalakkersuisut og regeringen er

- Med udgangspunkt i Rigsfællesskabets forpligtelser under Kyoto-protokollen og i anerkendelse af rammeaftalen fra 2001 mellem Grønland og Danmark herom.
- I anerkendelse af Grønlands aktive indsats til opfyldelse af Rigsfællesskabets reduktionsforpligtelse, bl.a. ved opførelse af vandkraftværker der dækker op mod 70 % af Grønlands offentlige energiproduktion; og
- I erkendelse af, at den eksisterende grønlandske indsats ikke er tilstrækkelig for at opfylde bidraget til Rigsfællesskabets reduktionsforpligtelse i perioden 2008-2012

enige om:

Der vil være en manko ift. reduktionskravet

1) At det ikke er muligt at opnå en 8 pct. reduktion af de grønlandske drivhusgasemissioner i Kyotoprotokollens første forpligtelsesperiode 2008-2012 i forhold til niveauet i 1990. Der vil udestå en estimeret manko på 431.000 ton CO₂-ækvivalenter.

Grønland har ansvar for opgørelse af mankoen

2) At Grønland har ansvaret for at opgøre drivhusgasudledningen og løbende indmelde den til Danmark så reduktionsforpligtelsen overfor FN-systemet kan overholdes.

Danmark bistår med krediterhvervelse

3) At Klima-, Energi- og Bygningsministeriet efter denne aftale bistår Departement for Boliger, Infrastruktur og Trafik med krediterhvervelse til at dække mankoen, jf. pkt. 1, ved JI/CDM kreditter fra statens samlede JI/CDM program, idet krediterhvervelse finansieres som fastlagt i pkt. 4 og 5.

Selvstyret betaler et fast beløb

4) At selvstyret betaler regeringen samlet kr. 13.200.000 i tre rater jf. nedenstående tabel i perioden 2012-2014.

År	2012	2013	2014
Mio. Kr.	4,3	4,4	4,5

Det grønlandske bidrag er til fuld og endelig afregning

5) At Grønlands bidrag til Rigsfællesskabets forpligtelser under Kyoto Protokollen er med betalingen i pkt. 4 fuldt og endeligt afregnet.

Danmark finansierer en eventuel resterende manko

6) At Danmark i anerkendelse af den grønlandske aktive indsats for at bidrage til opfyldelse af Rigsfællesskabets forpligtelse, samt med henvisning til den særskilte forhandling, der er gennemført om særlig emissionsbidragende virksomhed, finansierer en eventuel resterende manko, uanset størrelsen heraf.

Aftalen er ikke præjudicerende

7) At denne aftale alene vedrører håndteringen af den særlige situation, der er opstået i relation til Grønlands bidrag til Rigsfællesskabets opfyldelse af Kyoto Protokollen og at aftalen ikke har præcedensskabende betydning for Grønlands stilling i relation til eventuelt kommende forpligtelsesperioder.

Aftalen er retligt bindende

8) At denne aftale forpligter parterne juridisk.

Aftalen indgås med forbehold for bevilgende myndigheders godkendelse

9) Aftalen underskrives med forbehold for bevilgende myndigheders godkendelse.

Aftalen udfærdiges på grønlandsk og dansk

10) At denne aftale udfærdiges på grønlandsk og dansk, idet begge har lige gyldighed.

Nuuk, den

Jens B. Frederiksen

Medlem af Naalakkersuisut for Boliger, Infrastruktur og Trafik

København, den

Martin Lidegaard

Klima-, energi- og bygningsminister

Samarbejdsaftale mellem regeringen og Naalakkersuisut om de internationale klimaforhandlinger under FN's klimakonvention

1. Formål

1. For at styrke rammerne for et konstruktivt og meningsfyldt samarbejde mellem regeringen og Naalakkersuisut i de internationale klimaforhandlinger under FN's klimakonvention fastlægger denne aftale principper for samarbejdet. Aftalen har til formål at styrke samarbejdet om varetagelse af grønlandske interesser i de internationale klimaforhandlinger under FN's klimakonvention i relation til følgende:

- Konsultation og inddragelse i forhandlingsprocessen
- Informationsadgang
- Synliggørelse af Grønland

2. Rammer for samarbejde

1. Samarbejdsaftalen bygger på selvstyrelovens principper om ligeværdighed og gensidig respekt i partnerskabet mellem Danmark og Grønland. Selvstyrelovens § 13 fastlægger muligheden for indgåelse af samarbejdsaftaler mellem regeringen og Naalakkersuisut vedrørende forhandlinger om folkeretlige aftaler, som forhandles og indgås af regeringen, og som har særlig betydning for Grønland.
2. Aftalen vedrører alene de internationale klimaforhandlinger under FN's klimakonvention samt processer relateret direkte hertil, som defineret i annekts til denne aftale, der tillige indeholder eksempler på områder, som regeringen og Naalakkersuisut anser for at have særlig betydning for Grønland.

3. Konsultation og inddragelse i forhandlingsprocessen

1. Naalakkersuisut konsulteres i forhold til udformningen af regeringens positioner i forbindelse med forhandlingen af EU's samlede holdning.
2. På de områder, der vurderes at have særlig betydning for Grønland, deltager Naalakkersuisut i processen frem mod fastlæggelsen af EU's holdning på lige fod med danske myndigheder.
3. Naalakkersuisut deltager i de internationale klimaforhandlinger som en del af Kongeriget Danmarks forhandlingsdelegation.

4. Naalakkersuisut skal i videst muligt omfang gives adgang til koordinationsmøder i EU-kredsen. Hvor Naalakkersuisut deltager i sådanne møder, vil det være som en del af Kongeriget Danmarks forhandlingsdelegation og ikke som en selvstændig aktør.
5. Såfremt der under forhandlingssessioner opstår væsentlige afvigelser fra positioner, hvorom der på forhånd er opnået forståelse mellem regeringen og Naalakkersuisut, vil regeringen konsultere Naalakkersuisut herom. En sådan konsultation kan eksempelvis være i form af møder mellem medlemmer af regeringen og Naalakkersuisut, der måtte være til stede under forhandlingerne.

4. Adgang til information

1. I perioden mellem forhandlingssessioner og under disses afvikling videreformidler regeringen dokumenter vedrørende forhold i de internationale klimaforhandlinger, som har særlig betydning for Grønland, til Naalakkersuisut, jf. punkt 2.2.
2. Oplysninger som danske myndigheder skal behandle i henhold til EU's regler om fortrolighed, skal af Naalakkersuisut underlægges den samme grad af fortrolighed.

5. Synliggørelse af Grønland

1. Grønlands selvstyre har overtaget sagsområdet klima, og som følge heraf besidder selvstyret kompetencen til at fastlægge Grønlands klimapolitik. Deraf følger også kompetencen til at synliggøre og kommunikere Grønlands klimapolitik ud, inden for rammerne af selvstyreloven.
2. Hvor regeringen og Naalakkersuisut finder det relevant, medvirker regeringen til synliggørelse af Grønlands situation og Naalakkersuisuts indsats på klimaområdet.
3. En sådan synliggørelse kan eksempelvis ske via regeringens nationale erklæring ("national statement") og faciliteret adgang til planlægning af "side-events" i forbindelse med forhandlingssessioner.

6. Loyalitetsprincip

1. Regeringen og Naalakkersuisut efterlever frem til tidspunktet for vedtagelsen af EU's forhandlingsposition til UNFCCC-forhandlingerne indholdet af EU-loyalitetens pligten på lige fod. For Naalakkersuisuts vedkommende følger loyalitetens pligten af denne samarbejdsaftale begrundet i Grønlands privilegerede adgang til forhandlingsprocessen. For Naalakkersuisut er loyalitetens pligten derimod ikke af EU-retlig karakter. Der henvises i øvrigt til pkt. 5.1.
2. Grønland er ikke medlem af EU og er derfor ikke forpligtet på EU's holdning eller forhandlingsposition, når denne er vedtaget. Efter tidspunktet for vedtagelsen af EU's forhandlingsposition til UNFCCC-forhandlingerne er Naalakkersuisut følgelig frit stillet til at udtale sig om EU's holdninger, dog under fortsat fuld iagttagelse af pkt. 4.2 og 5.1.

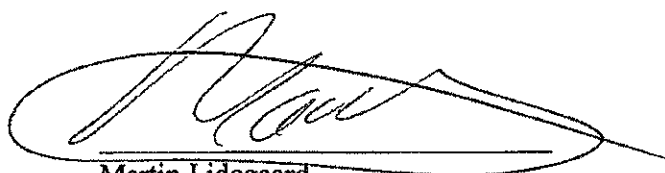
7. Præcedens

1. Denne aftale er ikke præcedensskabende for kommende samarbejdsaftaler mellem regeringen og Naalakkersuisut.

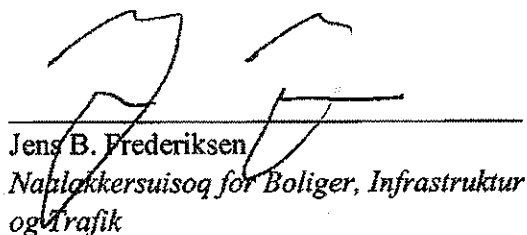
8. Afsluttende bestemmelser

1. Aftalen vurderes årligt i januar måned, herunder særligt ønsker til indhold af punkt 2.2.
2. Aftalen udfærdiges i en dansk og en grønlandsk udgave.

Nuuk, d. 15/08, 2012

Martin Lidegaard
Klima-, Energi- og Bygningsminister

Jens B. Frederiksen
*Naalakkersuisoq for Boliger, Infrastruktur
og Trafik*

Anneks

Eksempler på forhandlingssessioner, som Grønland konsulteres i forberedelserne og effektueringen af, er Bonn-sessionerne, UNFCCC CoP og Pre-CoP.

Eksempler på områder, som Grønland betragter med særlig interesse, er:

- Sektorspecifikke forhandlinger, der vedrører skibs- og luftfart samt råstofudvinding
- Klimatilpasning
- Oprindelige folks rettigheder.
- Forhandlingsspor under Kyotoprotokollens anden periode (KPII) og Durban-plattformen (ADP).

***FN-ip silap pissusaa pillugu isumaqatigiissutaata ataani nunat
tamalaat akornanni silap pissusaa pillugu isumaqatiginninniarnerni
danskít naalakkersuisuisa aamma Naalakkersuisut akornanni
suleqatigiinnissamut isumaqatigiissut***

1. Siunertaq

1. FN-ip silap pissusaa pillugu isumaqatigiissutaata ataani nunat tamalaat akornanni silap pissusaa pillugu isumaqatiginninniarnerni danskít naalakkersuisuisa aamma Naalakkersuisut akornanni pilersitsiviulluartumik isumaqarluartumillu suleqatigiinnissamut sinaakktissat nukittorsarniarlugit, isumaqatigiissummi matumani suleqatigiinnermut tunngavissat aalajangersarneqarput. FN-ip silap pissusaa pillugu isumaqatigiissutaata ataani nunat tamalaat akornanni isumaqatiginninniarnerni kalaallit makkununga tunngatillugu soqutigisaasa isumagineqarnerat pillugu suleqatigiinnerup nukittorsarneqarnissaa isumaqatigiissummi siunertarinqarpoq:

- Isumaqatiginninniarnerni ingerlanerini isumasiuinerit ilaatitsinerlu
- Paasissutissanik pissarsisinnaaneq
- Kalaallit Nunaata ersarinnerulersinneqarnissaa

2. Suleqatigiinnissamut sinaakktissat

1. Danmarkip aamma Kalaallit Nunaata akornanni suleqatigiinnerup naligiimmik ataqqeqatigiiffiullunilu ingerlanneqarnissaa pillugu namminersornermut inatsimmi tunngaviusut suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummi tunngavigineqarput. Namminersornermut inatsimmi § 13-imi naalagaaffimmi innuttaasut pisinnaatitaaffiisa isumaqatigiissutigineqarnissaannut isumaqatiginninniarnerni, danskít naalakkersuisuinit isumaqatiginninniutigineqartussani isumaqatigiissutigineqartussanilu, aammalu immikkut ittumik Kalaallit Nunaannut pingaaruteqartuni danskít naalakkersuisuisa aamma Naalakkersuisut akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissusiorsinnaaneq aalajangersarneqarpoq.
2. Isumaqatigiissut taamaallaat FN-ip silap pissusaa pillugu isumaqatigiissutaata ataani nunat tamalaat akornanni silap pissusaa pillugu isumaqatiginninniarnernut, kiisalu suliát tassunga attuumassuteqartut, isumaqatigiissummut matumunnga ilassummi nassuiarneqartut, aammattaarlu suliassaqarfinnut, danskít naalakkersuisuisa aamma Naalakkersuisut Kalaallit Nunaannut immikkut ittumik pingaaruteqartutut isigisaannut assersuutinik imaqartut ingerlanneqarnerinut tunngasuuvoq.

3. Isumaqatiginninniarnert ingerlanerini isumasiuinerit ilaatitsinerlu

1. EU-p tamakkiisumik isummernissaata isumaqatiginninniutigineqarneranut atatillugu danskit naalackersuisuisa inissisimanerisa ilusilerneqarneranut tunngatillugu Naalackersuisut isumasiorneqartassapput.
2. Suliani Kalaallit Nunaannut immikkut ittunik attuumassuteqartutut isigineqartuni EU-p isumaanik aalajangiinissap tungaanut Naalackersuisut danskit oqartussaasui naligalugit isumaqatiginninniarnernut peqataatinneqassapput.
3. Naalackersuisut FN-ip silap pissusaa pillugu isumaqatigiissutaata ataani, Kunngaqarfiup Danmarkip isumaqatiginninniartartuinut ilaalluni nunat tamalaat akornanni silap pissusaa pillugu isumaqatiginninniarnernut peqataasassapput.
4. Naalackersuisut EU-mi immikkoortuni ataqatigiissaariffiusumik ataatsimiinnernut annertunerpaamik peqataanissamut periarfinneqassapput. Naalackersuisut ataatsimiinnernut taamaattunut peqataatillutik Kunngaqarfiup Danmarkip isumaqatiginninniartartuisa ilaattut ilaasassapput, suliaqartutut namminersortutut ilaanatik.
5. Isumaqatiginninniarnert ingerlanneqarnerini danskit naalackersuisuisa aamma Naalackersuisut akornanni paaseqatigiittoqareersimatillugu siunnerfiusut annertuumik uniomeqarpata, danskit naalackersuisuisa tamanna pillugu Naalackersuisut isumasiussavaat. Taamatut isumasiuineq assersuutigalugu danskit naalackersuisuini aamma Naalackersuisuni ilaasortat, isumaqatiginninniarnert nalaanni najuuttut ataatsimeeqatigiinnerisigut pisinnaavoq.

4. Paasissutissanik pissarsisinnaaneq

1. Isumaqatiginninniarnert taakkulu naammassineqarnerisa akornanni piffissap ingerlanerani allagaatit, nunat tamalaat akornanni silap pissusaa pillugu isumaqatiginninniarnerni pissutsinut, Kalaallit Nunaannut immikkut ittunik pingaaruteqartunut tunngasut danskit naalackersuisuisa Naalackersuisunut ingerlateqqittassavaat, tak. imm. 2.2.
2. Paasissutissat, danskit oqartussaasuisa allanut isertuussinissamut EU-mi maleruagassat naapertorlugit suliarisassaat, Naalackersuisunit allanut isertuussinissap annertoqqataanik isertuunneqarnissai malinneqassaaq.

5. Kalaallit Nunaata ersarinnerulersinneqarnissaa

1. Silap pissusaanut suliaasaqarfik Namminersorlutik Oqartussanit tiguneqarsimavoq, tamatumalu kingunerisaanik Kalaallit Nunaanni silap pissusaa pillugu politikkip aalajangersarneqarnissaanut piginnaatitaaffik Namminersorlutik Oqartussanit pigineqarpoq. Piginnaatitaaffiliinerup kingunerisaanik aamma Namminersorneq pillugu inatsimmi sinaakkusiussat iluanni Kalaallit Nunaanni silap pissusaa pillugu politikkip avammut ersarissarneqarnissaa siaruartinneqarnissaalu piginnaatitaaffigineqarpoq.

2. Naalagaaffiup aamma Naalakkersuisut pingaarutilittut isummerfiini Kalaallit Nunaanni pissutsinik aammalu silap pissusaanik suliassaqarfimmi Naalakkersuisut suliniutaannik ersarissaanermi danskit naalakkersuisui suleqataassapput.
3. Taamatut ersarissaaneq assersuutigalugu danskit naalakkersuisuisa nunap iluani nalunaarutaa ("national statement"), aamma isumaqatiginninniarnernut atatillugu "side-events"-inik (saniatigut sammisassanik) pilersaarusiornissamut pisinnaatitaaffiliinerit aqutugalugit pisinnaavoq.

6. Tatiginassuseqarnermut tunngaviusoq

1. EU-p UNFCCC-mut isumaqatiginninniarnernani inissisimaffiata akuerineqarnissaata tungaanut, EU-mut tatiginassuseqarnissamik pisussaaffiup imarisaa danskit naalakkersuisuisa aamma Naalakkersuisut assigiimmik malissavaat. Naalakkersuisunut tunngatillugu suleqatigiinnissamut isumaqatigiissummi matumani tatiginassuseqarnissamik pisussaaffeqarnermut Kalaallit Nunaata isumaqatiginninniarnernit ingerlanerini inissisimalluarluni peqataasinnaanera tunngavigineqarpoq. Naalakkersuisulli tatiginassuseqarnissamik pisussaaffeqarnerat EU-mi inatsisinik tunngaveqanngilaq. Aammattaaq imm. 5.1 innersuussutigineqarpoq.
2. Kalaallit Nunaat EU-mut ilaasortaanngilaq, taamaattumillu EU-p isumaanut isumaqatiginninniarnernilu inissisimaneq akuerineqarsimatillugu tassunga pisussaaffeqarani. EU-p UNFCCC-mut isumaqatiginninniarnernani inissisimaffiup akuerineqarnerata kingorna, Naalakkersuisut EU-p isumaanut tunngatillugu oqaaseqarnissamut pituttorsimaneqanngillat, tassanili imm. 4.2 aamma 5.1 tamakkiisumik isiginiarneqarnissaat ingerlaannassaaq.

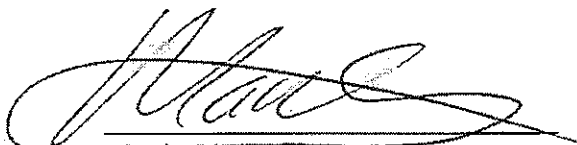
7. Issuaaneq

1. Isumaqatigiissut manna danskit naalakkersuisuisa aamma Naalakkersuisut akornanni suleqatigiinnissamut isumaqatigiissusiassanut issuagassiaanngilaq.

8. Aalajangersakkat inaarutaasut

1. Isumaqatigiissut ukiumoortumik januaarip qaammataani naliliiffigineqartassaaq, tassunga imm. 2.2-p imaanut kissaatit immikkut ittut ilaatinneqassallutik.
2. Isumaqatigiissut danskisut kalaallisullu suliarineqarpoq.

Nuuk, ulloq 15/08, 2012

 Martin Lidegaard
 Silap Pissusaanut, Nukissiuuteqarnermut
 Illuuteqarnermullu Ministeri

 Jens B. Frederiksen Ineqarnermut,
 Attaveqarnermut Angallannermullu
 Naalakkersuisoq

Tapiliussaq

Isumaqatiginninniarfissanut, piareersaanermi piviusunngortitsinermilu Kalaallit Nunaannut isumasiuiffiusussanut assersuutissat tassaapput Bonn-imi isumasioqatigiinnerit, UNFCC, CoP aamma Pre-CoP.

Suliassaqarfinnut, Kalaallit Nunaata immikkut itturnik soqutigisaqarfiisut isigineqarsinnaasunut assersuutissat tassaapput:

- Suliassaqarfinni immikkut ittuni isumaqatiginninniarnert, umiarsuit timmisartullu angallannerinut kiisalu aatsitassanik piiaanermut attuumassuteqartut
- Silap pissusaanut naleqqussaanerit
- Nunap inoqqaavisa pisinnaatitaaffii
- Kyotomi isumaqatigiissutip immikkoortuata tulliup (KPII) aamma Durban-imi tunngaviusup (ADP) nalaani isumaqatiginninniarnermi aqutissat.